

مدل‌یابی معادلات ساختاری اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی بر اساس پریشانی‌های روانشناختی با نقش میانجی سبک فرزندپروری ادراک‌شده در دختران نوجوان

مریم فولاد^۱، حکیمه آقایی^{۲*}، شهناز نوحی^۳، شاهد مسعودی^۴

نوع مقاله: پژوهشی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۵/۱۹

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۸/۲۹

چکیده

هدف: هدف پژوهش حاضر ارائه مدل اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی بر اساس پریشانی‌های روانشناختی با نقش میانجی سبک فرزندپروری ادراک‌شده در دختران نوجوان بود.

روش‌شناسی: این مطالعه مقطعی از نوع همبستگی بود. جامعه پژوهش دانش‌آموزان دختر دوره دوم متوسطه شهر بابل در سال تحصیلی ۱۳۹۸-۹۹ بودند. حجم نمونه طبق فرمول کوکران ۲۰۰ نفر برآورد که با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب شدند. ابزارهای پژوهش شامل پرسشنامه اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی (Khajehmadi et al, 2017)، مقیاس افسردگی، اضطراب و استرس (Lovibond & Lovibond, 1995) و مقیاس سبک فرزندپروری ادراک‌شده (Grolnick et al, 1997) بودند. داده‌ها با روش‌های ضرایب همبستگی پیرسون و مدل‌یابی معادلات ساختاری در نرم‌افزارهای SPSS-23 و AMOS-24 تحلیل شدند.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که مدل اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی بر اساس پریشانی‌های روانشناختی با نقش میانجی سبک فرزندپروری ادراک‌شده در دختران نوجوان دارای برازش مناسبی بود. یافته‌های دیگر نشان داد که پریشانی‌های روانشناختی بر سبک فرزندپروری ادراک‌شده اثر مستقیم و منفی و بر اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی اثر مستقیم و مثبت و سبک فرزندپروری ادراک‌شده بر اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی اثر مستقیم و منفی داشت. همچنین، دیگر یافته‌ها نشان داد که پریشانی‌های روانشناختی با نقش میانجی سبک فرزندپروری ادراک‌شده بر اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی اثر غیرمستقیم و مثبت داشت ($P < 0/05$).

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج نشان‌دهنده نقش میانجی سبک فرزندپروری ادراک‌شده در مدل اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی بر اساس پریشانی‌های روانشناختی در دختران نوجوان بود. بنابراین، جهت کاهش اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی برنامه‌ریزی جهت کاهش پریشانی‌های روانشناختی و بهبود سبک فرزندپروری ادراک‌شده ضروری است.

واژگان کلیدی: شبکه‌های اجتماعی مجازی، پریشانی‌های روانشناختی، سبک فرزندپروری ادراک‌شده، دختران نوجوان.

^۱ دانشجوی دکتری روانشناسی، واحد شاهرود، دانشگاه آزاد اسلامی، شاهرود، ایران.

^۲ استادیار، گروه روانشناسی، واحد شاهرود، دانشگاه آزاد اسلامی، شاهرود، ایران (نویسنده مسئول).

^۳ استادیار، گروه روانشناسی، واحد شاهرود، دانشگاه آزاد اسلامی، شاهرود، ایران.

^۴ استادیار، گروه مشاوره و روانشناسی، واحد قوچان، دانشگاه آزاد اسلامی، قوچان، ایران.

مقدمه

نوجوانی دوره‌ای انتقالی از کودکی به بزرگسالی است و این دوره همراه با تغییرهای سریع جسمی، هیجانی، شناختی و اجتماعی می‌باشد که نیازمند سازگاری بالایی می‌باشد و می‌تواند باعث ایجاد مشکلات فراوانی در زمینه‌های مختلف شود (Barkauskiene, Skabeikyte & Gervinskaite-Paulaitiene, 2021). نوجوانی دوره‌ای همراه با نشانه‌های فیزیولوژیکی و افزایش ناگهانی هورمون‌های جنسی بلوغ، تمایل بالا به جستجوگری و انتخاب و دستیابی به هویت و مفهومی مسنجم از خود می‌باشد (Clerici, Gentile, et al, 2016). برخی متخصصان نوجوانی را یک دوره چالشی و آسیب‌زا می‌دانند، اما برخی دیگر از متخصصان ضمن پذیرش چالشی بودن این دوران، آن را زمانی مناسب برای رشد و شکوفایی و تصمیم‌گیری برای آینده معرفی می‌کنند (Low, Lo & Cheng, 2020). همچنین، نوجوانی دوره آسیب‌پذیری نسبت به وقایع و پدیده‌های اجتماعی است و به همین خاطر بررسی شبکه‌های اجتماعی در زندگی تحصیلی، خانوادگی و اجتماعی نوجوانان بسیار مهم است (Ahmadi & Zeinali, 2018).

تحولاتی که در دهه‌های اخیر در زمینه فناوری اطلاعات و ارتباطات رخ داد از جمله ورود تلفن همراه هوشمند باعث افزایش دسترسی و استفاده از شبکه‌های اجتماعی شد و این امر هر روز سبب افزایش کاربران شبکه‌های مذکور می‌شود (Gokcekus, Firth, Regan & Sheldon, 2021). امروزه شبکه‌های اجتماعی به‌طور چشمگیری رشد کرده و اکثر کاربران آنها افراد بالغ نوجوان و جوان هستند؛ به‌طوری‌که این شبکه‌ها افراد را قادر می‌سازند تا پروفایل ایجاد کرده و با دوستان و خانواده از طریق پیام‌گفتگو کنند و ارتباط داشته باشند، اطلاعات، عکس و فیلم به اشتراک بگذارند و بازی کنند (Moqbel & Kock, 2018). شبکه‌های اجتماعی نسل جدیدی از وبسایت‌های اینترنتی هستند که در آن کاربران عقاید، باورها و نگرش‌های خود را درباره یک موضوع مشترک به‌صورت مجازی به اشتراک می‌گذارند (Di Tommaso, et al, 2020). استفاده از شبکه‌های اجتماعی بسیار رایج و محبوب شده و افراد هر زمان که می‌خواهند به آن دسترسی پیدا می‌کنند، اما استفاده بیش از حد از آن می‌تواند مشکل‌ساز شود و زمینه اعتیاد را فراهم آورد (Binesh & Ghatee, 2021).

استفاده نامناسب از شبکه‌های اجتماعی باعث اعتیاد به آنها می‌شود و معمولاً چهار نوع پیامد منفی در زمینه‌های مشکلات هیجانی، مشکلات ارتباطی، مشکلات عملکردی و مشکلات سلامتی در پی دارد (Jia, Wendi, Pengcheng, Xingchao, Yuhui & Li, 2019). اعتیاد یا وابستگی رفتاری به‌عنوان مصرف کنترل‌ناپذیر مواد با وجود نتایج منفی تعریف شده که توقف آن به عکس‌العمل‌های شدید عاطفی، شناختی، اجتماعی و روانی منجر می‌شود. همچنین، اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی به‌عنوان استفاده پیوسته و کنترل‌ناپذیر از شبکه‌ها با وجود آگاهی از نتایج منفی آنها در زمینه کار، تحصیل و زندگی تعریف می‌شود (Tang Koh, 2017). انتخاب آزادانه، مشارکت با میل و رغبت، در جمع دوستان یا ناشناس بودن، جستجوی صفحات، گفت‌وگوها، اظهارنظرها و تبادل بی‌قید احساس‌ها، ترس‌ها و دلهره‌ها عواملی هستند که سبب افزایش رضایتمندی کاربران شبکه‌ها برای استفاده و تداوم آن شده است (Nasti & Milazzo, 2018). به‌طور میانگین هر ایرانی بین ۵ الی ۹ ساعت وقت خود را در شبکه‌های مجازی می‌گذرانند و بیش از ۶۰ درصد کاربران این شبکه‌ها را وسیله‌ای برای گذراندن وقت و سرگرمی می‌دانند (Sadeghzadeh, Ahadi, Dortaj & Manshaei, 2019). در پژوهش دیگری مشخص شد که میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی در ۲۵/۵ درصد از دانشجویان در حد بالا، در ۶۳/۸ درصد در حد متوسط و در ۱۰/۸ درصد در حد پایین بود (Delshadi, et al, 2016).

یکی از عوامل مرتبط با اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی، پریشانی‌های روانشناختی است (Esmailirad & Ahmadi, 2019) که نوعی ناراحتی خاص و حالتی هیجانی می‌باشد که توسط افراد به‌صورت موقت یا دائم در پاسخ به تنش‌های خاص و درخواست‌های آسیب‌زا تجربه می‌شود (Panigrahi, et al, 2021). این سازه در توصیف آسیب‌شناسی روانی فرد به مجموعه‌ای از نشانه‌های افسردگی، اضطراب و استرس و کنش‌وری‌های روانشناختی غیرانطباقی درباره رخدادهای تنش‌زا اطلاق می‌شود (Demirel, 2016). مهم‌ترین پریشانی‌های روانشناختی شامل افسردگی، اضطراب و استرس هستند؛ به‌طوری‌که افسردگی اختلالی است که با کاهش انرژی و علاقه، احساس گناه، اشکال در تمرکز، بی‌اشتهایی، افکار مرگ و خودکشی مشخص می‌شود و با تغییر در سطح فعالیت، توانایی‌های شناختی و تغییر اشتها همراه است. اضطراب نوعی هیجان یا احساس و

ادراک ذهنی می‌باشد که با پاسخ بدنی به تهدید واقعی همراه است. استرس نیز شرایطی است که در نتیجه تعارض میان فرد و محیط بوجود می‌آید و باعث ایجاد ناهماهنگی میان موقعیت و منابع زیستی، روانی و اجتماعی می‌شود (Viertio, et al, 2021). پژوهش‌ها اضطراب و استرس توأم با افسردگی را در ۳۰ تا ۷۵ درصد دوره پیش‌نوجوانی و ۲۵ تا ۵۰ درصد دوره نوجوانی گزارش کردند (Rassa, Rezaei & Bigdeli, 2017). مبتلایان به پریشانی روانشناختی اغلب از نشانه‌های بیماری گلایه دارند، معمولاً تنها و منزوی هستند، فاقد هیجان‌های مثبت می‌باشند، انرژی پایینی دارند و در عملکردهای جسمانی، شناختی، هیجانی و روانشناختی دچار نقص می‌باشند (Lam, Chan & Hamamura, 2021).

یکی از عواملی که می‌تواند بین اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی و پریشانی‌های روانشناختی نقش میانجی داشته باشد، سبک فرزندپروری ادراک‌شده است. سبک فرزندپروری مجموعه‌ای از رفتارهای تعیین‌کننده ارتباط‌های متقابل والد-فرزند در موقعیت‌های متفاوت است که زمینه‌ساز تعامل گسترده میان آنها می‌شود (Fonseca, Moreira & Canavarro, 2020). این سازه ترکیب‌هایی از رفتارهای والدین هستند که در موقعیت‌های گسترده روی می‌دهند و فضای فرزندپروری پایدار را ایجاد می‌کنند و نقش مهمی در رشد و تربیت فرزندان دارند و زمینه‌ساز رشد و پرورش ابعاد شخصیتی، نگرش‌ها، توانایی‌ها، احساس‌ها و مهارت‌ها می‌شوند (Vazquez et al, 2019). خانواده در کنار رفع نیازهای جسمانی و روانی و انتقال ارزش‌های اجتماعی نقش مهمی در آموزش و تربیت فرزندان دارد و فرزندان در سیستم خانواده با نیازهای جامعه آشنا و بر اساس آنها رفتارهای مناسبی از خود نشان می‌دهند (Kurokawa, Yamamoto & Takada, 2021). تاثیرگذاری والدین در چارچوب نظریه خودتعیین‌گری در قالب سبک فرزندپروری ادراک‌شده شامل سه بعد گرمی، حمایت از خودمختاری و درگیری است (Grolnick, Deci & Ryan, 1997). گرمی به ابراز عشق، محبت، علاقه و رضایت والدین نسبت به فرزندان اشاره دارد و گرمی والدین برای ارضای نیاز به احساس تعلق فرزندان ضروری می‌باشد. حمایت از خودمختاری به درجه‌ای که والدین برای فعالیت‌های فرزندان ارزش قائل هستند، آنها را برای حل مساله تشویق می‌کنند و به آنان حق انتخاب و شرکت در تصمیم‌گیری‌های می‌دهند، اشاره دارد. درگیری به فرصت‌هایی اشاره دارد که والدین به فرزندان اختصاص می‌دهند و والدین درگیر تلاش بیشتری برای نگهداری از فرزندان می‌کنند و از فعالیت‌های روزانه فرزندان آگاهی بیشتری دارند (Huffman, et al, 2018).

درباره روابط پریشانی‌های روانشناختی، سبک فرزندپروری ادراک‌شده و اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی پژوهش‌های بسیار اندکی انجام شده و گاهی نتایج پژوهش‌ها متفاوت می‌باشد. برای مثال نتایج پژوهش Koushki (2021) نشان داد که پریشانی روانشناختی با سبک تربیتی مقتدرانه رابطه منفی و معنادار و با سبک‌های تربیتی مستبدانه و سهل‌گیرانه رابطه مثبت و معنادار داشت. Hou, et al (2020) ضمن پژوهشی به این نتیجه رسیدند که طرد و حمایت بیش از حد والدین با علائم افسردگی و اضطراب (پریشانی عاطفی) رابطه معنادار مثبت و گرمی والدین با علائم افسردگی و اضطراب (پریشانی عاطفی) رابطه معنادار منفی داشت. در پژوهشی دیگر Tajalli, et al (2019) گزارش کردند که اضطراب و تنیدگی مادران با عدم ثبات رفتاری و ضعف در نظارت مادران رابطه معنادار مثبت داشت، اما با فرزندپروری مثبت مادران رابطه معناداری نداشت. Ijeoma, Omolara & Oluwatosin (2016) ضمن پژوهشی به این نتیجه رسیدند که پریشانی روانشناختی با سبک فرزندپروری مقتدر رابطه معنادار منفی و با سبک فرزندپروری مستبد رابطه معنادار مثبت داشت، اما با سبک فرزندپروری سهل‌گیر رابطه معناداری نداشت. در پژوهشی دیگر Samani, Sohrabi Shegefti & Mansori (2011) گزارش کردند که والدگری کارآمد بر مشکلات هیجانی (افسردگی، اضطراب و استرس) اثر معنادار منفی داشت، اما والدگری ناکارآمد بر آن اثر معناداری نداشت. همچنین، نتایج پژوهش Joodi, Heidari & AlYasin (2017) حاکی از رابطه معنادار مثبت سبک تربیتی مستبد با اعتیاد به فضای مجازی و رابطه معنادار منفی سبک‌های تربیتی مقتدر و سهل‌گیر با آن بود. Rostaminezhad & Shokatirad (2016) ضمن پژوهشی به این نتیجه رسیدند که سبک فرزندپروری مقتدر با عضویت در شبکه‌های اجتماعی رابطه معنادار مثبت داشت، اما بین سبک‌های فرزندپروری مستبد و سهل‌گیر با عضویت در شبکه‌های اجتماعی رابطه معناداری وجود نداشت. در پژوهشی دیگر Dogan, Bozgeyikli & Bozdas (2015) گزارش کردند که اعتیاد به اینترنت با سبک‌های فرزندپروری مستبد و سهل‌گیرانه رابطه مثبت و معنادار داشت، اما با سبک

فرزندپروری دموکراتیک رابطه معناداری نداشت. علاوه بر آن، نتایج پژوهش Esmailrad & Ahmadi (2019) نشان داد که اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی آنلاین با اختلال‌های روانشناختی مانند افسردگی و اضطراب همبستگی مثبت و معنادار داشت. Setayeshi, Mirzahosseini & Mohebbi (2018) ضمن پژوهشی به این نتیجه رسیدند که پریشانی روانشناختی و احساس تنهایی با آمادگی به اعتیاد رابطه مثبت و معنادار داشتند. در پژوهشی دیگر McNicol & Thorsteinsson (2017) گزارش کردند که اعتیاد به اینترنت با افسردگی، اضطراب و استرس به‌عنوان مولفه‌های پریشانی روانشناختی رابطه مثبت و معنادار داشت.

طبق گزارش سازمان ملی جوانان ایران تعداد کاربران اینترنت در مدارس و دانشگاه‌ها ممکن است در روز به ۱۵ میلیون نفر برسد و شیوع اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی در این افراد بسیار بالاست، در حالی که این نیروهای انسانی باید بتوانند زمینه تحول، پیشرفت و تعالی کشور را فراهم سازند (Moradi, Rashidi, Korzebor, Perzad & Birjandi, 2019). یک از خلأهای موجود و نکته حائز اهمیت دیگر اینکه درباره اعتیاد به اینترنت پژوهش‌های زیادی انجام شده، اما پژوهش‌های اندکی درباره اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی انجام شده و پژوهشی درباره ارائه مدل آن بر اساس پریشانی‌های روانشناختی با نقش میانجی سبک فرزندپروری یافت نشد. یکی دیگر از چالش‌های موجود تفاوت در نتایج پژوهش‌ها درباره سبک فرزندپروری است که گاهی نتایج پژوهش‌های قبلی حاکی از رابطه با آنها و گاهی حاکی از عدم رابطه با آنها بودند. بنابراین، برای تصمیم‌گیری درباره نحوه روابط متغیرهای مذکور نیاز به انجام پژوهش‌های بیشتری است. در نتیجه، هدف پژوهش حاضر ارائه مدل اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی بر اساس پریشانی‌های روانشناختی با نقش میانجی سبک فرزندپروری ادراک‌شده در دختران نوجوان بود.

روش شناسی

این مطالعه مقطعی از نوع همبستگی بود. جامعه پژوهش دانش‌آموزان دختر دوره دوم متوسطه شهر بابل در سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸ بودند. حجم نمونه طبق فرمول کوکران ۲۰۰ نفر برآورد که با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب شدند. در این روش نمونه‌گیری ابتدا تعدادی از مدارس دخترانه شهر بابل به روش تصادفی انتخاب و سپس از میان مدارس منتخب تعدادی کلاس به روش تصادفی انتخاب و همه آنها به ابزارهای پژوهش پاسخ دادند. روند اجرای پژوهش به این صورت بود که پس از هماهنگی با مسئولان اداره آموزش و پرورش شهر بابل اقدام به نمونه‌گیری شد و برای کادر اجرایی مدارس منتخب اهمیت و ضرورت پژوهش بیان و بعد برخی کلاس‌ها به‌عنوان نمونه انتخاب شدند و برای دانش‌آموزان منتخب نیز اهمیت و ضرورت پژوهش بیان و پس از اعلام موافقت آنها از آنان خواسته شد تا به ابزارهای پژوهش پاسخ دهند. علاوه بر فرم اطلاعات جمعیت‌شناختی، برای گردآوری داده‌ها از ابزارهای زیر استفاده شد.

برای اندازه‌گیری اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی از پرسشنامه اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی که توسط Khajehmadi, Pooladi & Bahreini (2017) با ۲۳ آیتم در چهار بعد عملکرد فردی (۹ آیتم)، مدیریت زمان (۶ آیتم)، خودکنترلی (۴ آیتم) و روابط اجتماعی (۴ آیتم) طراحی شده بود، استفاده شد. هر آیتم با توجه به مقیاس پنج‌گزینه‌ای شامل مخالف (نمره یک)، تا اندازه‌ای مخالف (نمره دو)، بی‌نظر (نمره سه)، تا اندازه‌ای موافق (نمره چهار) و کاملاً موافق (نمره پنج) نمره‌گذاری و نمره هر بعد با مجموع نمره آیتم‌های آن بعد و نمره کل ابزار با مجموع نمره کل آیتم‌های ابزار محاسبه می‌شود. بنابراین، دامنه نمرات کل ابزار بین ۲۳ الی ۱۱۵ است و نمره بالاتر نشان‌دهنده اعتیاد بیشتر به شبکه‌های اجتماعی مجازی می‌باشد. روایی سازه ابزار با روش تحلیل عاملی اکتشافی بررسی و نتایج حاکی از وجود چهار عامل یا بعد عملکرد فردی، مدیریت زمان، خودکنترلی و روابط اجتماعی بود و پایایی با روش آلفای کرونباخ برای آنها به ترتیب ۰/۹۰۷، ۰/۸۱۶، ۰/۷۲۴ و ۰/۶۸۱ و برای کل ابزار ۰/۹۲۷ بدست آمد.

برای اندازه‌گیری پریشانی‌های روانشناختی از مقیاس افسردگی، اضطراب و استرس که توسط Lovibond & Lovibond (1995) با ۲۱ آیتم در سه بعد افسردگی، اضطراب و استرس (هر بعد ۷ آیتم) طراحی شده بود، استفاده شد. هر آیتم با توجه به مقیاس چهار گزینه‌ای شامل هرگز (نمره صفر)، کم (نمره یک)، زیاد (نمره دو) و خیلی زیاد (نمره سه) نمره‌گذاری و نمره هر بعد

با مجموع نمره آیت‌های آن بعد و نمره کل ابزار با مجموع نمره کل آیت‌های ابزار محاسبه می‌شود. بنابراین، دامنه نمرات کل ابزار بین ۰ الی ۶۳ است و نمره بالاتر نشان‌دهنده پربیشانی روانشناختی بیشتر می‌باشد. روایی سازه ابزار با روش تحلیل عاملی اکتشافی بررسی و نتایج حاکی از وجود سه عامل یا بعد افسردگی، اضطراب و استرس بود و پایایی با روش آلفای کرونباخ برای آنها به ترتیب ۰/۸۴، ۰/۸۴ و ۰/۹۱ و برای کل ابزار ۰/۹۰ بدست آمد. در ایران، Pournaghash Tehrani, Ghalandarzadeh, FArAhani, Saberi & Pashaei Bahram (2018) پایایی را با روش آلفای کرونباخ برای افسردگی ۰/۸۱۰، اضطراب ۰/۸۰۴، استرس ۰/۷۹۲ و کل ابزار ۰/۹۱۱ گزارش کردند.

برای اندازه‌گیری سبک فرزندپروری ادراک‌شده از مقیاس سبک فرزندپروری ادراک‌شده که توسط Grolnick, Deci & Ryan (1997) با ۴۰ آیت (۲۰ آیت برای مادر و ۲۰ آیت برای پدر) در سه بعد گرمی (۶ آیت)، حمایت از خودمختاری (۹ آیت) و درگیری (۵ آیت) طراحی شده بود، استفاده شد. هر آیت با توجه به مقیاس هفت گزینه‌ای شامل کاملاً نادرست (نمره یک)، نادرست (نمره دو)، تا حدودی نادرست (نمره سه)، نه درست و نه نادرست (نمره چهار)، تا حدودی درست (نمره پنج)، درست (نمره شش) و کاملاً درست (نمره هفت) نمره‌گذاری و نمره هر بعد با مجموع نمره آیت‌های آن بعد و نمره کل ابزار با مجموع نمره کل آیت‌های ابزار محاسبه می‌شود. بنابراین، دامنه نمرات کل ابزار بین ۴۰ الی ۲۸۰ است و نمره بالاتر نشان‌دهنده سبک فرزندپروری ادراک‌شده مناسب‌تر می‌باشد. روایی سازه ابزار با روش تحلیل عاملی اکتشافی بررسی و نتایج حاکی از وجود سه عامل یا بعد گرمی، حمایت از خودمختاری و درگیری بود و پایایی با روش آلفای کرونباخ در دامنه ۰/۷۹ تا ۰/۸۶ بدست آمد. در ایران، خودمختاری و درگیری در مادران به ترتیب ۰/۸۱، ۰/۸۱ و ۰/۸۰ و در پدران به ترتیب ۰/۸۲، ۰/۸۰ و ۰/۸۰ و برای کل ابزار ۰/۹۰ گزارش کردند. داده‌ها با روش‌های ضرایب همبستگی پیرسون و مدل‌یابی معادلات ساختاری در نرم‌افزارهای SPSS-23 و AMOS-24 تحلیل شدند.

یافته‌ها

ریزشی در نمونه‌های پژوهش رخ نداد و نرخ مشارکت در پژوهش ۱۰۰ درصد بود. نتایج ضرایب همبستگی، میانگین و انحراف معیار پربیشانی‌های روانشناختی، سبک فرزندپروری ادراک‌شده و اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی در دختران نوجوان در جدول ۱ ارائه شد.

جدول ۱. نتایج ضرایب همبستگی، میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش حاضر در دختران نوجوان

متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۱. افسردگی	۱												
۲. اضطراب	۰/۵۹**	۱											
۳. استرس	۰/۵۴**	۰/۶۴**	۱										
۴. گرمی مادر	-۰/۱۴*	-۰/۲۶**	-۰/۲۴**	۱									
۵. حمایت از خودمختاری مادر	-۰/۲۴**	-۰/۲۲**	-۰/۱۶*	۰/۵۵**	۱								
۶. درگیری مادر	-۰/۱۸*	-۰/۲۳**	-۰/۲۱**	۰/۵۶**	۰/۵۴**	۱							
۷. گرمی پدر	-۰/۲۱**	-۰/۱۶*	-۰/۱۸*	۰/۶۴**	۰/۶۲**	۰/۴۸**	۱						
۸. حمایت از خودمختاری پدر	-۰/۱۸*	-۰/۱۹**	-۰/۰۶	۰/۵۰**	۰/۵۷**	۰/۵۸**	۰/۵۴**	۱					
۹. درگیری پدر	-۰/۲۲**	-۰/۱۸*	-۰/۱۷*	۰/۶۶**	۰/۵۴**	۰/۵۷**	۰/۵۸**	۰/۵۵**	۱				
۱۰. عملکرد فردی	-۰/۲۷**	-۰/۲۰**	-۰/۱۶*	۰/۱۱*	۰/۱۴*	۰/۰۹*	۰/۲۷**	۰/۰۵	۰/۳۳**	۱			
۱۱. مدیریت زمان	-۰/۰۹	-۰/۱۱*	-۰/۲۴**	۰/۱۶*	۰/۲۳**	۰/۱۲*	۰/۱۴*	۰/۲۴**	۰/۱۳*	۰/۶۸**	۱		
۱۲. خودکنترلی	-۰/۱۵*	-۰/۲۶**	-۰/۲۲**	۰/۱۷**	۰/۲۳**	۰/۲۵**	۰/۲۶**	۰/۱۶*	۰/۲۳**	۰/۵۵**	۰/۵۲**	۱	
۱۳. روابط اجتماعی	-۰/۱۷*	-۰/۱۶*	-۰/۱۳*	۰/۰۶	۰/۱۵*	۰/۱۹**	۰/۱۸*	۰/۲۱**	۰/۲۴**	۰/۴۹**	۰/۴۸**	۰/۵۰**	۱

۱۷/۵۵	۱۵/۳۰	۱۹/۴۶	۲۵/۷۶	۲۷/۴۵	۳۱/۹۰	۲۶/۷۳	۲۴/۹۶	۳۷/۱۲	۲۳/۲۷	۱۷/۸۸	۱۸/۴۹	۲۲/۴۸	میانگین
۳/۲۴	۳/۹۴	۳/۵۲	۴/۴۸	۶/۵۳	۷/۵۱	۷/۱۵	۶/۲۷	۶/۳۲	۵/۸۱	۵/۷۰	۶/۴۳	۵/۳۱	انحراف معیار

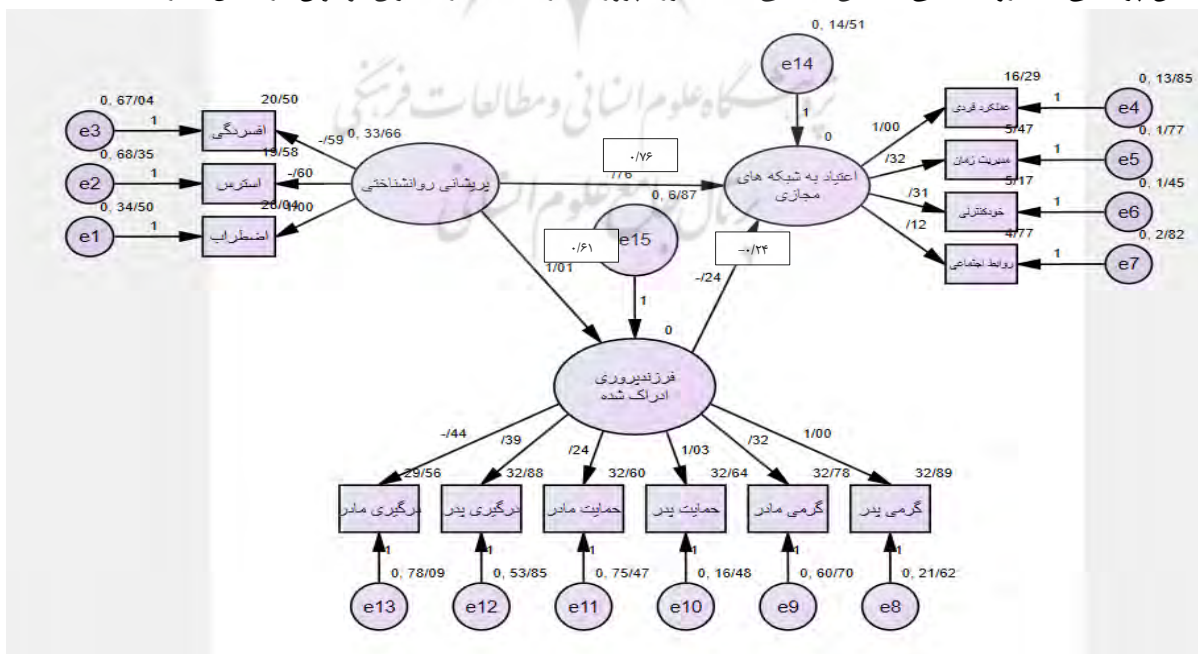
$**P < .01, *P < .05$

با توجه به نتایج گزارش شده در جدول فوق فرض همبستگی کافی بین متغیرها برای انجام مدل‌یابی معادلات ساختاری وجود داشت. همچنین، نتایج آزمون کولموگروف-اسمیرنوف حاکی از آن بود که تخطی زیادی از فرض نرمال بودن برای متغیرها وجود نداشت. در نتیجه، برای تحلیل‌ها می‌توان از روش مدل‌یابی معادلات ساختاری استفاده کرد. نتایج شاخص‌های برازش مدل اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی بر اساس پریشانی‌های روانشناختی با نقش میانجی سبک فرزندپروری ادراک شده در دختران نوجوان در جدول ۲ ارائه شد.

جدول ۲. نتایج شاخص‌های برازش مدل پژوهش حاضر در دختران نوجوان

نوع شاخص	نام شاخص	مقدار مطلوب	مقدار پژوهش حاضر
شاخص‌های مطلق	درجه آزادی (df)		۸۶
	کای اسکور (χ^2)		۲۰۳/۹۴
	معناداری (P)	کمتر از ۰/۰۵	۰/۰۰۱
شاخص‌های نسبی	نسبت کای اسکور به درجه آزادی (χ^2/df)	بین ۱ تا ۵	۲/۳۷
	ریشه میانگین مربعات خطای برآورد (RMSEA)	۰/۱۰ به پایین	۰/۰۶
	شاخص نیکویی برازش (GFI)	۰/۹۰ به بالا	۰/۹۲
	شاخص برازش اصلاح شده (NFI)	۰/۹۰ به بالا	۰/۹۳
	شاخص توکر-لوییس (TLI)	۰/۹۰ به بالا	۰/۹۵
	شاخص برازندگی فزاینده (IFI)	۰/۹۰ به بالا	۰/۹۶
	شاخص برازش نسبی (RFI)	۰/۶۰ به بالا	۰/۹۱
	شاخص برازش تطبیقی مقتصد (PCFI)	۰/۶۰ به بالا	۰/۷۸
	شاخص برازش هنجار شده مقتصد (PNFI)	۰/۶۰ به بالا	۰/۷۶

با توجه به نتایج گزارش شده در جدول فوق مدل اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی بر اساس پریشانی‌های روانشناختی با نقش میانجی فرزندپروری ادراک شده در دختران نوجوان برازش مناسبی داشت. نتایج مدل اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی بر اساس پریشانی‌های روانشناختی با نقش میانجی سبک فرزندپروری ادراک شده در دختران نوجوان در شکل ۱ ارائه شد.

شکل ۱. نتایج مدل پژوهش حاضر در دختران نوجوان

با توجه به نتایج گزارش شده در شکل فوق پریشانی‌های روانشناختی بر سبک فرزندپروری ادراک شده اثر منفی و بر اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی اثر مثبت و سبک فرزندپروری ادراک شده بر اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی اثر منفی داشت. نتایج اثرهای مستقیم و غیرمستقیم مدل اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی بر اساس پریشانی‌های روانشناختی با نقش میانجی سبک فرزندپروری ادراک شده در دختران نوجوان در جدول ۳ ارائه شد.

جدول ۳. نتایج اثرهای مستقیم و غیرمستقیم پژوهش حاضر در دختران نوجوان

معداری	ضرایب استاندارد	اثرهای مستقیم و غیرمستقیم
<۰/۰۵	-۰/۶۱	اثر مستقیم پریشانی‌های روانشناختی بر سبک فرزندپروری ادراک شده در دختران نوجوان
<۰/۰۵	۰/۷۶	اثر مستقیم پریشانی‌های روانشناختی بر اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی در دختران نوجوان
<۰/۰۵	-۰/۲۴	اثر مستقیم سبک فرزندپروری ادراک شده بر اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی در دختران نوجوان
<۰/۰۵	۰/۱۵	اثر غیرمستقیم پریشانی‌های روانشناختی بر اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی با نقش میانجی سبک فرزندپروری ادراک شده در دختران نوجوان

با توجه به نتایج گزارش شده در جدول فوق پریشانی‌های روانشناختی بر سبک فرزندپروری ادراک شده اثر مستقیم و منفی و بر اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی اثر مستقیم و مثبت و سبک فرزندپروری ادراک شده بر اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی اثر مستقیم و منفی داشت. همچنین، پریشانی‌های روانشناختی با نقش میانجی سبک فرزندپروری ادراک شده بر اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی اثر غیرمستقیم و مثبت داشت ($P < ۰/۰۵$).

بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که پریشانی‌های روانشناختی بر سبک فرزندپروری ادراک شده اثر مستقیم و منفی داشت. این یافته‌ها از جهاتی با یافته‌های پژوهش‌های Koushki (2021)، Hou et al (2020)، Tajalli et al (2019)، Ijeoma et al (2016) و Samani et al (2011) همسو بودند. در تفسیر و تشریح این یافته‌ها می‌توان استنباط کرد که پریشانی روانشناختی به وجود میزان نسبتاً بالایی از افسردگی، اضطراب و استرس در فرد اشاره دارد و امروزه یکی از مسائل مهم و اساسی مورد مطالعه روانشناسان، روانپزشکان و متخصصان علوم رفتاری و سلامت همان پریشانی روانشناختی یا افسردگی، اضطراب و استرس است که شیوع نسبتاً بالایی هم دارند؛ به طوری که افسردگی به عنوان دومین علت ناتوان‌کنندگی افراد در میان همه اختلال‌ها و بیماری‌ها محسوب می‌شود و اختلالی مزمن و پیشرونده می‌باشد. پریشانی روانشناختی غالباً از طریق ایجاد افکار وسواسی باعث کاهش تحمل پریشانی و ایجاد مشکل‌ها و اختلال‌هایی در رفتارهای سازگارانه افراد می‌شود. در نتیجه، این ویژگی سبب می‌شود که والدین نتوانند به طور مناسبی در تربیت فرزندان خود عمل نمایند و در روابط با فرزندان از گرمی، حمایت از خودمختاری و درگیری کافی برخوردار نباشند. بنابراین، پریشانی روانشناختی از طریق مکانیسم‌های توضیح داده شده می‌تواند سبب اثر منفی بر سبک فرزندپروری ادراک شده والدین با ابعاد گرمی، حمایت از خودمختاری و درگیری شود.

علاوه بر آن، یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که سبک فرزندپروری ادراک شده بر اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی اثر مستقیم و منفی داشت. این یافته‌ها از جهاتی با یافته‌های پژوهش‌های Joodi et al (2017)، Rostaminezhad & Shokatirad (2016) و Dogan et al (2015) همسو بودند. در تفسیر و تشریح این یافته‌ها می‌توان استنباط کرد که در این پژوهش منظور از سبک فرزندپروری ادراک شده داشتن سه ویژگی یا سبک گرمی، حمایت از خودمختاری و درگیری پدر و مادر بود که گرمی یا مهرورزی و شفقت والدین به معنای پاسخگویی، توجه‌کنندگی، استوار و صمیمی بودن و مشوق بودن والدین نسبت به فرزندان است. حمایت از خودمختاری به معنای بهای دادن والدین به نگرش فرزند و استفاده آنان از راهبردهایی است که حق انتخاب و خودآغازگری، تصمیم‌گیری و حل مساله را در فرزندان تقویت می‌کند. درگیری یا مشارکت و همکاری والدین به معنای توجه مثبت آنها به کودک و میزان زمانی است که برای آنها می‌گذارند و به طور فعال و به طور فعال در فعالیت‌های روزانه با او مشارکت می‌کنند و از آنها آگاه هستند. حال هنگامی که والدین (پدر و مادر) دارای چنین ویژگی‌هایی باشند، فرزندان وقت زیادی از زمان خود را به آنان اختصاص داده و با هم به مشارکت، تعامل و بازی مشغول می‌شوند و فرصت زیادی برای

وقت‌گذرانی در شبکه‌های اجتماعی مجازی نخواهند داشت. در نتیجه، این عوامل باعث می‌شوند که سبک فرزندپروری ادراک‌شده بر اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی اثر مستقیم و منفی بگذارد.

یافته‌های دیگر پژوهش حاضر نشان داد که پریشانی‌های روانشناختی بر اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی اثر مستقیم و مثبت داشت. این یافته‌ها از جهاتی با یافته‌های پژوهش‌های (Esmailirad & Ahmadi, 2019) Setayeshi et al (2018) و (McNicol & Thorsteinsson, 2017) همسو بودند. در تفسیر و تشریح این یافته‌ها می‌توان استنباط کرد که پریشانی روانشناختی اصطلاحی برای توصیف آسیب‌شناسی عمومی به مفهوم کنش‌وری روانشناختی غیرانطباقی در سطح رخدادهای تنش‌زای زندگی است. بنابراین، این سازه یک وضعیت هیجانی خاص، منحصربه‌فرد و ناراحت‌کننده در پاسخ به یک عامل تنش‌زا با نیازی خاص که به آسیب‌گذرا یا همیشگی منجر شده، ایجاد می‌شود و دشواری‌هایی که در درون ایجاد می‌کند در فضای بین‌فردی نیز تنش و تعارض را به‌دنبال دارد. پریشانی روانشناختی به‌عنوان پاسخ هیجانی ناهنجار به عوامل تنش‌زا در نظر گرفته می‌شود و یکی از نشانه‌های تشخیصی در صورت همراهی با سایر نشانه‌ها برای تشخیص یک اختلال روانی را فراهم می‌آورد. در نتیجه، پریشانی روانشناختی به‌عنوان یک ویژگی منفی و یک اختلال می‌تواند بر سایر مشکلات روانشناختی از جمله اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی اثر مستقیم و مثبت داشته باشد و باعث افزایش آن شود.

همچنین، پژوهش حاضر نشان داد که پریشانی‌های روانشناختی با نقش میانجی سبک فرزندپروری ادراک‌شده بر اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی اثر غیرمستقیم و مثبت داشت. در تفسیر و تشریح این یافته‌ها می‌توان استنباط کرد که اثر پریشانی روانشناختی بر اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی می‌تواند از طریق فرایندهای درون‌خانوادگی تحقق پذیرد که یکی از این فرایندها سبک فرزندپروری ادراک‌شده است که منظور از آن شیوه و چگونگی ارتباط و تعامل والدین با فرزندان است. در خانواده‌هایی که بین والدین و فرزندان روابط حاکی از وجود گرمی، حمایت از خودمختاری و درگیری یا مشارکت باشد، فرزندان فرصت کمتری برای گذراندن به‌تنهایی و جستجو در شبکه‌های اجتماعی مجازی فقط به دلیل وقت‌گذرانی کمتر است و فرزندان کمتر دچار پریشانی‌های روانشناختی می‌شوند. در نتیجه، سبک فرزندپروری ادراک‌شده می‌تواند متغیر میانجی مناسبی بین پریشانی‌های روانشناختی و اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی باشد و اثر پریشانی‌های روانشناختی بر اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی را تعدیل نماید.

از مهم‌ترین محدودیت‌های این پژوهش می‌توان به ماهیت مقطعی بودن و امکان پاسخ‌های غیرواقعی به دلیل استفاده از ابزارهای خودگزارشی اشاره کرد. بنابراین، به دلیل محدودبودن مطالعات بر روی دانش‌آموزان پژوهش‌های مشابهی در شهرهای دیگر انجام و نتایج در فواصل زمانی مختلف بررسی و در صورت امکان از مشاهده یا مصاحبه نیز جهت گردآوری داده‌ها استفاده شود. پیشنهاد پژوهشی دیگر ارائه آموزش فرزندپروری به والدین و بررسی تاثیر آن بر میزان اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی و حتی پریشانی‌های روانشناختی می‌باشد. نتایج نشان‌دهنده نقش میانجی سبک فرزندپروری ادراک‌شده در مدل اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی بر اساس پریشانی‌های روانشناختی در دختران نوجوان بود. بنابراین، جهت کاهش اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی برنامه‌ریزی جهت کاهش پریشانی‌های روانشناختی و بهبود سبک فرزندپروری ادراک‌شده ضروری است. برای این منظور می‌توان از طریق کارگاه‌های آموزشی میزان پریشانی‌های روانشناختی در دانش‌آموزان را با روش‌های درمانی مناسب و به‌ویژه روش‌های برگرفته از رویکرد یا موج سوم روان‌درمانی یا روش‌های برگرفته از رویکرد روانشناسی مثبت‌نگر کاهش داد و یا اینکه با آموزش سبک فرزندپروری زمینه را برای کاهش اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی فراهم نمود.

تشکر و قدردانی

مقاله حاضر برگرفته از رساله دکتری نویسنده اول در رشته روانشناسی عمومی در دانشگاه آزاد اسلامی واحد شاهرود است که با هزینه شخصی انجام شده است. نویسندگان تشکر و قدردانی خود را از مسئولان اداره آموزش و پرورش شهر بابل، کارکنان مدارس منتخب و دانش‌آموزان آنها اعلام می‌نمایند.

References

- Ahmadi J, Zeinali A. (2018). The impact of social network addiction on academic achievement of students: The mediating role of sleep quality, academic procrastination and academic stress. *Quarterly Journal of Research in School and Virtual Learning*, 6(2): 21-32.
- Barkauskiene R, Skabeikyte G, Gervinskaite-Paulaitiene L. (2021). Personality pathology in adolescents as a new line of scientific inquiry in Lithuania: mapping a research program development. *Current Opinion in Psychology*, 37: 72-76.
- Binesh N, Ghatee M. (2021). Distance-aware optimization model for influential nodes identification in social networks with independent cascade diffusion. *Information Sciences*, 581: 88-105.
- Clerici CA, Gentile G, Marchesi M, et al. (2016). Two decades of adolescent suicides assessed at Milan University's medicolegal unit: Epidemiology, forensic pathology and psychopathology. *Journal of Forensic and Legal Medicine*, 37: 15-21.
- Delshadi Z, Qorbani M, Delshadi M, et al. (2016). Survey of social networking usage and its relationship with the study status of students of Ilam universities 2015. *Rahavard Salamat Journal*, 2(2): 41-49.
- Demirel H. (2016). Have university sport students higher scores depression, anxiety and psychological stress? *International Journal of Environmental and Science Education*, 11(16): 9422-9425.
- Di Tommaso G, Gatti M, Iannotta M, et al. (2020). Gender, rank, and social networks on an enterprise social media platform. *Social Networks*, 62: 58-67.
- Dogan H, Bozgeyikli H, Bozdas C. (2015). Perceived parenting styles as predictor of internet addiction in adolescence. *International Journal of Research in Education and Science*, 1(2): 167-174.
- Esmailirad M, Ahmadi F. (2019). Relationship between the online social networks addiction and psychological disorders. *Ethics in science and Technology*, 14(2): 31-38.
- Fonseca A, Moreira H, Canavarro MC. (2020). Uncovering the links between parenting stress and parenting styles: The role of psychological flexibility within parenting and global psychological flexibility. *Journal of Contextual Behavioral Science*, 18: 59-67.
- Gokcekus S, Firth JA, Regan C, Sheldon BC. (2021). Recognising the key role of individual recognition in social networks. *Trends in Ecology & Evolution*, 36(11): 1024-1035.
- Grolnick WS, Deci EL, Ryan RM. (1997). Internalization within the family: The self-determination theory perspective. In J. E. Grusec & L. Kuczynski (Eds.), *Parenting and children's internalization of values: A handbook of contemporary theory* (pp. 135–161). New York: John Wiley & Sons Inc.
- Hou Y, Xiao R, Yang X, et al. (2020) Parenting style and emotional distress among Chinese college students: A potential mediating role of the Zhongyong thinking style. *Frontiers in Psychology*, 11(1774): 1-13.
- Huffman LE, Wilson DK, Van Horn ML, Pate RR. (2018). Associations between parenting factors, motivation, and physical activity in overweight African American adolescents. *Annals of Behavioral Medicine*, 52(2): 93-105.
- Ijeoma AH, Omolara AD, Oluwatosin AO. (2016). Parenting styles and family characteristics as correlates of psychological distress among Nigerian adolescents. *International Journal of Psychology and Counselling*, 8(9): 102-108.
- Jia N, Wendi L, Pengcheng W, et al. (2019). Adolescent type D personality and social networking sites addiction: A moderated mediation model of restorative outcomes and affective relationships. *Psychiatry Research*, 271: 96-104.
- Joodi Z, Heidari H, AlYasin SA. (2017). Prediction of cyberspace addiction based on parenting styles, emotional family atmosphere, social anxiety in high school students in Qom. *The Journal of New Advances in Behavioral Sciences*, 2(8): 17-27.
- Khajeahmadi M, Pooladi S, Bahreini M. (2017). Design and assessment of psychometric properties of the addiction to mobile questionnaire based on social networks. *Iranian Journal of Psychiatric Nursing*, 4(4): 43-51.
- Koushki M. (2021). The relationship between child-rearing practices with psychological distress and alexithymia among middle school students Sabzevar city. MA Dissertation, Sabzevar: Islamic Azad University of Sabzevar Branch.

- Kurokawa M, Yamamoto A, Takada S. (2021). Translation and psychometric analysis of the Japanese version of the perceived maternal parenting self-efficacy scale. *Journal of Obstetric, Gynecologic & Neonatal Nursing*, 50(2): 214-224.
- Lam C, Chan CS, Hamamura T. (2021). Time-dependent association between mass protests and psychological distress on social media: A text mining study during the 2019 anti-government social unrest in Hong Kong. *Journal of Affective Disorders*, 291: 177-187.
- Lovibond PF, Lovibond, SH. (1995). The structure of negative emotional states: Comparison of the depression anxiety stress scales (DASS) with the Beck depression and anxiety inventories. *Behaviour Research and Therapy*, 33(3): 335-343.
- Low AYT, Lo TW, Cheng CHK. (2020). Family dynamic and antisocial adolescents in Macau. *Child, Youth Care Forum*, 49(6): 941-952.
- Mahdavi Mazdeh M, Hejazi E, Naghsh Z. (2018). The relationship between perception of parental styles and resilience: The mediating role of human agency. *Journal of Psychology*, 22(3): 326-343.
- McNicol ML, Thorsteinsson EB. (2017). Internet addiction, psychological distress, and coping responses among adolescents and adults. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 20(5): 296-304.
- Moqbel M, Kock N. (2018). Unveiling the dark side of social networking sites: Personal and work-related consequences of social networking site addiction. *Information & Management*, 55(1): 109-119.
- Moradi R, Rashidi K, Korzebor A, et al. (2019). Relationship between the use of mobile-based social networks and the state of social relations among nursing students of Lorestan University of medical sciences in 2017. *Salamat Ijtimai (Community Health)*, 6(2): 186-195.
- Nasti L, Milazzo P. (2018). A hybrid automata model of social networking addiction. *Journal of Logical and Algebraic Methods in Programming*, 100: 215-229.
- Panigrahi S, Mohapatra S, Shetty AP, et al. (2021). The burden & contributing factors of psychological distress across India during the COVID pandemic. *Archives of Psychiatric Nursing*, 35(6): 678-684.
- Pournaghash Tehrano SS, Ghalandarzadeh Z, Farahani H, et al. (2018). Relationship between domestic violence and cognitive functions in women victim of spouse abuse: Mediating role of the self-regulation and psychological distress. *Journal of Cognitive Psychology*, 6(3): 57-69.
- Rassa Zh, Rezaei AM, Bigdeli I. (2017). Effectiveness of flourish training on reducing of psychological distress in high school students. *Journal of Clinical Psychology*, 9(1): 39-49.
- Rostaminezhad MA, Shokatirad AR. (2016). Predicting students' membership in virtual networks and their academic performance based on parenting styles and adjustment. *Journal of Applied Psychology*, 10(2): 193-208.
- Sadeghzadeh R, Ahadi H, Dortaj F, Manshaei Gh. (2019). Development and examination of psychometric properties of questionnaire on addiction to virtual social networks in adolescents. *Educational Measurement and Evaluation Studies*, 8(24): 235-264.
- Samani S, Sohrabi Shegefti N, Mansori SS. (2011). Mediating role of cognitive emotion regulation for parenting style and emotional disturbances. *Psychological Methods and Models*, 1(3): 119-133.
- Setayeshi M, Mirzahosseini H, Mohebbi M. (2018). The relationship of perceived support with addiction potential and psychological distress with the mediating role of loneliness in school students. *Etiadpajohi*, 12(46): 157-172.
- Tajalli F, Javidi H, Mehriar AH, Seyed Ahmad M. (2019). The role of mothers' depression, anxiety, stress and parenting methods in their children's oppositional defiant and conduct behaviors. *Quarterly Journal of Psychological Studies*, 15(3): 159-173.
- Tang CSK, Koh YYW. (2017). Online social networking addiction among college students in Singapore: Comorbidity with behavioral addiction and affective disorder. *Asian Journal of Psychiatry*, 25: 175-178.
- Vazquez AL, Rodriguez MMD, Buenabad NGA, et al. (2019). The influence of perceived parenting on substance initiation among Mexican children. *Addictive Behaviors*, 97: 97-103.
- Viertio S, Kiviruusu O, Piirtola M, et al. (2021). Factors contributing to psychological distress in the working population, with a special reference to gender difference. *BMC Public Health*, 20(6): 1-17.

The Structural Equation Modeling of Addiction to Virtual Social Network based on Psychological Distress with the Mediating Role of Perceived Parenting Style in Adolescent Girls

Maryam Foulad¹
Hakime Aghae^{2*}
Shahnaz Nouhi³
Shahed Masoudi⁴

Abstract

Purpose: The aim of present research was presenting the model of addiction to virtual social network based on psychological distress with the mediating role of perceived parenting style in adolescent girls.

Methodology: This study was a cross-sectional from type of correlation. The study population was senior female students of Babol city in the 2019-20 academic years. The sample size according to Cochran's formula was estimated to be 200 people who were selected by multi-stage cluster sampling method. The research instruments were included the addiction to virtual social network questionnaire (Khajeahmadi et al, 2017), depression anxiety stress scale (Lovibond & Lovibond, 1995) and perceived parenting style scale (Grolnick et al, 1997). Data were analyzed with using Pearson correlation coefficients and structural equation modeling in SPSS-23 and AMOS-24 software.

Findings: The findings showed that the model of addiction to virtual social network based on psychological distress with the mediating role of perceived parenting style in adolescent girls had a good fit. Other findings showed that psychological distress had a direct and negative effect on perceived parenting style and a direct and a direct and positive effect on addiction to virtual social networks and perceived parenting style had a direct and negative effect on addiction to virtual social networks. Also, other findings showed that psychological distress with the mediating role of perceived parenting style had an indirect and positive effect on addiction to virtual social networks ($P < 0.05$).

Conclusion: The results indicated the mediating role of perceived parenting style in the model of addiction to virtual social network based on psychological distress in adolescent girls. Therefore, to reduce the addiction to virtual social networks, planning is essential to reduce psychological distress and improve perceived parenting style.

Keywords: Virtual social network, psychological distress, perceived parenting style, adolescent girls.

¹ PhD student in Psychology, Shahroud Branch, Islamic Azad University, Shahroud, Iran.
maryam.f333@yahoo.com

² Assistant Professor, Department of Psychology, Shahroud Branch, Islamic Azad University, Shahroud, Iran.
(Responsible author). ha.aghae@gmail.com

³ Assistant Professor, Department of Psychology, Shahroud Branch, Islamic Azad University, Shahroud, Iran.
psynut.sh@gmail.com

⁴ Assistant Professor, Department of Counseling and Psychology, Quchan Branch, University Islamic Azad, Quchan, Iran. aref.hosseini0079@gmail.com